

ПРЕС КЛИПИНГ

13-14. јануар 2018.

НАСЛОВИ

Нова индустријска зона крај Нишаве (стр.2)

Вулин: Биће година рада и развоја (стр.2)

У Икеи 22 радника остају без посла (стр.3)

Отказ болеснима стиже и на кућну адресу (стр.4)

На бироу рада лане 26.343 Војвођана мање (стр.5)

Пензија не би смела бити социјална помоћ (стр.6)

СИНДИКАЛЦИ НЕЗАДОВОЉНИ УЧИНКОМ (стр.8)

СИВА ЕКОНОМИЈА На губитку радници и држава, руке трљају једино послодавци (стр.9)

Нова индустријска зона крај Нишаве

Пише: Д. А.

у близини немачке фабрике "Цумтобел" инвеститор треба да отвори фабрику вредну 30 милиона евра

УПОРЕДО са изградњом нове фабрике немачког инвеститора "Цумтобел", увелико се ради и на инфраструктурном опремању више од 18 хектара, где ће држава и Ниш уложити 85 милиона динара. Инвеститор треба да фабрику вредну 30 милиона евра отвори средином године и да запосли 1.100 радника.

Ледина позната као Виноградарски институт постала је нова индустријска зона и право градилиште, јер се граде не само саобраћајнице, него и колектор за отпадне воде, а биће измештен и Суводолски поток.

- Град се уговором, заједно са "Путевима Србије", обавезао да ове послове заврши до 20. фебруара. Од 18 хектара, немачки инвеститор је добио 11 хектара, а осталу површину, комплетно уређену, понудићемо другим инвеститорима - каже Дарко Булатовић, градоначелник Ниша.

Он истиче да ће приход који Град буде добио отварањем нових радних места уложити у нове пројекте.

- Запошљавање ће и ове године бити наш главни циљ. Успели смо да смањимо број незапослених са 35.000 на 27.200, и ова бројка ће још више пасти ове године, када, поред "Цумтобела", своје нове погоне отворе ИМИ, "Леони" и "Џонсон електрик" - наводи Булатовић.

Вулин: Биће година рада и развоја

Извор: Танјуг

Министар одбране Александар Вулин честитао је свима који славе православну Нову годину у име свих припадника Министарства одбране и Војске Србије поручујући да ће ову годину обележити рад и развој

Министар одбране Александар Вулин честитао је свима који славе православну Нову годину у име свих припадника Министарства одбране и Војске Србије поручујући да ће ову годину обележити рад и развој.

"Желим да честитам Нову годину, да им пожелим много здравља и среће, да им пожелим годину која ће бити вредна понављања, годину мира, годину рада, годину успешне, стабилне Србије, годину у којој ће нам се деца рађати, годину у којој ћемо сви ми бити успешнији и бољи", навео је Вулин, саопштило је Министарство одбране.

Вулин је навео да ова година, која ће обележити рад и развој, мора бити година у којој ћемо сви више мислити једни на друге.

"Зато ове ноћи желим посебно све најбоље за наступајућу православну Нову годину Србима који живе ван Србије, онима који далеко од Србије, можда још гласније и са више емоција

славе ову ноћ, као део нашег колективног ентитета, наше националне припадности, као нешто што нас чини тако посебним и тако јединственим. Истовремено, поздрављам и желим срећну православну Нову годину свим Србима на простору Косова и Метохије, желим да знају да бринемо и мислимо о њима, да никада нису сами и да је њихова држава увек ту", поручио је Вулин.

Он је срећну православну Нову годину пожелео и свим Србима у Републици Српској и поручио им да је њихова Србија увек ту за њих.

"Желим да ову ноћ, коју славио баш ми, Срби, поделимо и с онима који живе с нама, да знају колика је доброта и колика је благодет живети у различитостима и бити тако поносан на оно што нас чини посебним и јединственим. Свима који долазак Нове године прослављају вечерас желим сваку срећу и успех, рекао је министар одбране Александар Вулин обилазећи Војни медицински центар Хитна помоћ.

Министар одбране Александар Вулин посетио је синоћ уочи дочека православне Нове године запослене у Војном медицинском центру Хитна помоћ на Славији где је истакао да је свако улагање у Војску Србије, у војно здравство, улагање у стандард свих нас, у здравље и бољи живот сваког грађанина Србије.

"Око 40 хиљада војних осигураника на територији града Београда и ове ноћи може да рачуна да ће бити заштићено, да ће се на њихов захтев за хитном медицинском помоћи одговорити на време и ефикасно, да ће њихово здравље бити сачувано и да ће ови вредни, храбри и истрајни људи у ВМЦ Хитна помоћ, који будно раде и ове, као и сваке друге ноћи током године, бити ту да помогну када је најтеже. Ови људи дежурају, Војска дежура, спремна да помогне својим припадницима, али не само њима, већ сваком коме је помоћ потребна", истакао је Вулин, саопштило је Министарство одбране.

Он је истакао да је војска део народа, дели његову судбину, његово задовољство и незадовољство и ту је да помогне увек кад треба.

Вулина су заступник начелника Управе за војно здравство пуковник Угљеша Јовичић и управник ВМЦ Хитна помоћ мајор Бојан Јовановић упознали са формацијским стањем установе и задацима дежурних екипа, саопштило је Министарство одбране.

"Велика нам је част што је у току ноћи у којој се прославља православна Нова година Војно медицински центар Хитне помоћи обишао министар одбране Александар Вулин. Колико ја знам до сада ниједан министар одбране то није учинио.

Срећом, за мене и екипе које ноћас, као и свих 365 дана у години дежурају, ово је мирна ноћ, тако да имамо мање посла него иначе. Редовно имамо 17 позива дневно, што је од 500 до 600 позива месечно", рекао је мајор Бојан Јовановић.

У Икеи 22 радника остају без посла

Пише: М. Н. С.

У првих неколико месеци пословања робне куће Икеа, због очекивано повећаног броја посетилаца, ангажовали смо већи број људи него што је предвиђено за оптимално пословање.

Због тога од 400 примљених колега, након истека, уговор на одређено неће бити продужен за њих 22 - кажу за Данас у компанији Икеа Србија.

У писаном одговору истичу да су свим запосленима желели да пруже прилику да "развију нове вештине и стекну вредно радно искуство".

- У питању су уговори на одређено време, који због оптимизације пословања сада нису продужени, изузев у случају ангажованих који су показали изузетну мотивацију и резултате. Желимо да нагласимо да смо приликом склапања уговора о ангажовању на одређено време, врло транспарентно и искрено комуницирали услове ангажовања - наводе у тој компанији и додају да су "им купци и њихово задовољство увек на првом месту, да се труде да нађу баланс између потреба запослених и пословних задатака, а да би то постигли, неопходно је да се обезбеди адекватан број запослених, који имају потребне вештине".

Иначе, реч је о уобичајеној пракси ове шведске компаније, која је пре нешто више од две године потврђена и у Хрватској, када је неколико месеци након отварања, по смиривању "првог таласа интересовања потрошача" број од око 300 запослених смањен за десет одсто.

Отказ болеснима стиже и на кућну адресу

Пише: Љ. Малешевић

По подацима Републичког фонда за здравствено осигурање, у првих десет месеци прошле године покренута су 1.322 поступка контроле привремене спречености за рад, односно боловања, и то 708 случајева на захтев послодавца и 445 на захтев матичне филијале РФЗО-а. Оцењено је да је око 11 одсто запослених прошле године било на боловању из потпуно неоправданих разлога, што значи да је готово сваки десети користио привремену спреченост за рад иако је био здрав.

Велики део запослених који је претходних година користио боловања – мада је проценат оних који га искоришћавају све мањи – веровао је да им у време његовог трајања газда не може уручити отказ или да га не може контролисати. Међутим, по Закону о здравственом осигурању, послодавац може да контролише боловање и тражи вештачење здравственог стања радника, али не сам. Наиме, газда никако не може ићи у ненајављене кућне посете да провери да ли је радник заиста болестан или не, већ се мора обратити филијали РФЗО-а да би га прегледала одоварајућа лекарска комисија. Послодавац захтев подноси матичној филијали Фонда, а рок за покретање поступка је 30 дана од дана доношења оцене о привременој спречености за рад. Поновни преглед обавља првостепена лекарска комисија ако је привремену спречност за рад оценио изабрани лекар, а другостепена уколико је боловање дала првостепена комисија.

Рок за судску заштиту је 60 дана од дана пријема решења о отказу уговора о раду

Газде радницима могу уручити отказ и док су на боловању. По тумачењу Министарства за рад, запошљавање, борачку и социјалну политику које је достављено УГС „Независност”, након што је синдикат упутио питање да ли за време боловања запослени може добити отказ уговора о раду, и ако се то деси, може ли тражити заштиту својих права, послодавац може за време боловања раднику на кућну адресу послати отказ уговора о раду по било којем правном основу. Запосленом се саветује да уредно заприми решење о отказу уговора о раду, због рачунања рокова на судску заштиту, који теку од следећег дана од дана пријема решења.

„У случају да желите доказати незаконитост решења о отказу уговора о раду, морате искористити законске рокове који су вам остављени у поуци о правном леку јер истеком наведеног рока губите право на судску заштиту. По Закону о раду, рок за судску заштиту је 60 дана од дана пријема решења о отказу уговора о раду. Неопходно је да се обратите стручним лицима која ће сачинити тужбу, а то је адвокат. У року од 30 дана треба да се обратите Националној служби за запошљавање ради остваривања права као незапослено лице”, наводи се у образложењу Министарства.

Све је до Закона о раду

За председника УГС „Незавиност” Зорана Стојиљковића за све је „крив” Закон о раду, који је, по њему, катастрофалан и оставља раднике незаштићене.

– Флексибилни облици радног ангажовања, као што је могућност склапања уговора на свега месец дана, и то у трајању од две године, довели су до тога да су радници потпуно незаштићени – сматра Стојиљковић. – Не можемо сву кривицу свалити на послодавце и не мислим да само они треба да снесе терет радника који се разболе. Међутим, не постоје механизми државе који би заштитили радника који је у било којој врсти социјалне несигурности.

Отказа нису поштеђени чак ни радници оболели од карцинома па је било случајева да су им решења стизала у току лечења јер им је тада истицао уговор о раду, а нови није продужен. Закон о раду то не забрањује, односно не постоје механизми државе који би заштитили раднике који су у било каквој врсти социјалне несигурности. На газдиној доброј вољи је да ли ће тешко болесном раднику продужити уговор о раду након његовог истека или неће, и ту нема заштите за запослене.

Једино су од добијања отказа тренутно заштићене труднице. Њих газда не може отпустити уколико одржавају трудноћу или брину о новорођенчету, али може када им то одсуство истекне. Наиме, Законом о раду обезбеђено је да жена не може добити отказ док је на породилском, без обзира на то да ли је запослена на одређено или неодређено време, али након боловања нема никакве заштите. Због тога у пракси жене запослене на одређено време чешће добијају отказ након што им истекне породилско одсуство од других. Међутим, ни оне које су запослене на неодређено време нису заштићене јер им се често по повратку с породилског одсуства – због тога што се процењује да ће често користити боловање за негу малог детета – дају нови уговори о раду који често подразумевају ниже и мање плаћене послове, а уколико то одбију, добијају отказ.

На бироу рада лане 26.343 Војвођана мање

Пише: Љ. Малешевић

По статистичким подацима Националне службе за запошљавање Србије, објављеним у последњем билтену, у 2017. години број незапослених у Војводини смањен је за 26.343 лица. Наиме, на крају 2016. године на евиденцији незапослених у Војводини било је 160.557 људи, а истог месеца преклане 134.214. Највише незапослених на почетку прошле године било је у Јужнобачкој области – 52.673, али је у њој током целе 2017. највише и запослено – 11.398, тако да их је у прошлом месецу било 41.275.

134.214 особа у Војводини насписку незапослених НСЗ-а

Друга област у Војводини где је забележен највећи пад незапослености током прошле године је Јужнобанатска, у којој се запослило 4.178 лица. На крају 2016. на евиденцији незапослених у тој области било је 30.293, а на крају прошле 26.155 лица. Добре резултате у смањењу броја незапослених бележи и Средњобанатска област, где је за годину запослено 3.801 особа па је тако у децембру прошле године на евиденцији незапослених у тој области било 13.137 људи, а годину раније 16.938.

182 доктора наука у Војводини незапослена

У Западнобачкој области лане је број незапослених смањен за 3.455 па их је на крају 2017. на евиденцији било 15.622, а годину раније 19.077. Ту је одмах и Сремска област, где је током прошле године број незапослених смањен за 3.328 те их је у децембру 2017. на евиденцији било 18.738, а годину раније 22.066. У Севернобачкој области у току 2017. године број незапослених смањен је за 2.395. У децембру 2016. на евиденцији је било 12.111, а годину касније 9.714. Најмањи број незапослених имала је Советнобанатска област – 10.521, али је у њој током прошле године најмање људи и запослено – 938 – па је она крају 2017. године имала 9.573 незапослена.

У Севернобанатској области више нестручних

Од укупног броја незапослених у Војводини на крају 2017. године – 134.214 – мање од половине, односно 54.913 је нестручно, док је 79.301 пријављени на евиденцији с одређеном стручношћу. Највише нестручних лица на евиденцији незапослених има Јужнобачка област – 13.737, затим Јужнобанатска – 11.362. Једино у Севернобанатској области у Војводини на евиденцији незапослених има више пријављених нестручних лица – 5.171 него стручних – 4.402.

Од укупног броја незапослених у Војводини – 134.214, колико их је било на крају прошле године – нестручних, односно с лица првим степеном стручне спреме, има 49.714. С другим степеном стручне спреме на Бироу је 5.299 људи, с трећим чак 27.674, док их је са средњом стручном спремом 34.217. Са петим степеном стручне спреме на евиденцији незапослених у Војводини има 4.515 људи, са шестим – први степен – 18.618, а с другим 14.321. На евиденцији незапослених у Војводини има чак 56.053 лица са седмим степеном стручне спреме (факултетско образовање), а с другим степеном исте стручне спреме још њих 724. По статистичким подацима НСЗ-а, на крају 2017. године на евиденцији незапослених у Војводини било је 182 лица с осмим степеном стручне спреме, односно доктора наука, од чега је половина, односно 98, жена.

Д. Млађеновић

Пензија не би смела бити социјална помоћ

О нужности промене пензијског система прича се већ годинама, али даље од тога није се отишло.

Двадесетак и више година јасно је да ће принцип међугенерациске солидарности, на којем је раније почивао пензиони систем, једног дана бити урушен јер се рађа све мање становништва, расте број пензионера, а смањује се број запослених. Таква тенденција није привремена, већ су прогнозе за наредне године још горе па се тако процењује да ће између 2022. и 2024. године број пензионера у Србији бити око два милиона, а да ће, с друге стране, радно место имати 1,8 милиона радно способних грађана Србије.

Дакле, прогнозе су да ће пензионери бројчано бити „јачи” од радника, што значи да више ни у досадашњем проценту пензиони фонд неће бити пуњен новцима радничког пензијско-инвалидског доприноса. Пошто тај проценат ни сада, када је однос броја радника и пензионера нешто мало већи у корист запослених, није довољан за редовну исплату пензија па сваког месеца држава мора из своје касе да дотира Фонд ПИО, јасно је да ће бити још горе.

Годишње 13.000 пензионера више

По подацима Фонда ПИО, у последњих десет година просечно се списак пензионера годишње повећава за 13.000 именованас. Највећи пораст у последње две деценије био је 1997. године, када је број пензионера порастао за 56.000. Од 2003, када је донет нови Закон о ПИО, који је протеклих година неколико пута мењан, услови за пензионисање знатно су поштрени, што је утицало на смањење прилива пензионера. У исто време, многи запослени који су проглашени технолошким вишком „спас” су нашли у пензионисању.

По последњим подацима Републичког завода за статистику, у Србији има 2.576.138 запослених, а по подацима Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, има 1.7716.274 пензионера, што тренутно представља однос 1 према 1,5. Тај однос јесте бољи него пре неколико година, али је далеко од доброг јер, да би пензијски систем био одржив, потребно је да три радника „имају” једног пензионера, мада је идеалан однос четири пута више запослених него умировљеника. Додатни проблем представља и чињеница да, чак и када би се сви радно способни становници Србије одмах запослили, дакле када не би било незапослених, и онда би однос радника и пензионера био неповољан и никако не би могао бити један према три.

Пензијски систем у наредном периоду додатно ће нарушити и информатичка експанзија и технолошки напредак и све већа аутоматизација производних процеса. Процес масовне роботизације, који је нужен да би се повећала производња, довешће до мање потребе за радницима. По подацима Међународне федерације роботике, број робота ће у свету порасти 1,4 милион, а тренутно на 10.000 индустријских радника иде 50 робота. Компаније с технолошки интензивним процесом рада имају смањену потребу за учешћем радне снаге, што ће неминовно довести до тога да се број запослених смањује. У исто време, број оних који ће остварити услов за пензију неће се смањивати. Напротив, он ће расти, и то, како се процењује, просечном стопом од око 15.000 нових пензионера годишње.

Због свих тих података и чињенице да су нужне реформе пензијског система, ПУПС је недавно упозорио на то да би пензије наредних година могле бити на нивоу основне социјалне помоћи или тек нешто више од тога. По објашњењу Моме Чолаковића из ПУПС-а, идеја је да се гради нови систем, односно формира посебан фонд који би био гаранција за редовне исплате пензије. Тај фонд би био везан за капиталну добит великих јавних компанија које би део профита уплаћивале у њега. Чолаковић појашњава да је та идеја преузета из Француске и западних земаља у којима се на тај начин надомешћује недовољан број радника.

Све у свему, данашњи запослени који су тек на почетку радне каријере имају разлога да се забрину и да на време почну да размишљају о томе да ли ће се у старости задовољити

државном пензијом, која би могла бити на нивоу социјалне помоћи, или им ваља да се сами постарају да она буде већа и да од ње могу да живе.

Љ. Малешевић

КРАГУЈЕВАЧКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ

СИНДИКАЛЦИ НЕЗАДОВОЉНИ УЧИНКОМ

Смањено тржиште, губитак великог америчког тржишта, укидање линије спортског и карабинског наоружања, све мање могућности за пласман оружја, реализација плана једва изнад 50 одсто, прекомерно запошљавање све су то озбиљни разлози за бригу око 2.600 тренутно запослених у фабрици „Застава оружје”, тврди Драган Илић, први човек Синдиката крагујевачких „оружара“

На пригодном скупу поводом завршетка календарске године, Самостални синдикат „Заставе оружја” није могао да похвали пословне резултате предузећа, јер су они једва премашили половину зацртаног плана. Њихов председник Драган Илић забринут је због тога, као и због новог Закон о производњи и промету наоружања и војне опреме који је, како каже, „на мала врата“ ушао у скупштинску процедуру а чије одредбе синдикату не иду у прилог. Све то види као погодно тло за девестирање фирме и приватизацију за мале паре, чему се противе.

- Ми немамо увид у показатеље које руководство презентује било у фабрици, било јавности. Ми имамо показатеље за претходне године и за 11 месеци ове године у делу реализације која је остварена само са 53,9 процената. То је, кад се зна план који је усвојен, несхватљиво ниско, без обзира који разлози могу бити за тако ниско остварење, каже Драган Илић, председник Самосталног синдиката „Заставе оружја”, додајући да та то угрожава не само финансијске токове предузећа, него и добављаче.

Надзорни одбор хитно о стању у фабрици

Оваква синдикална сагледавања разлог су да поставе питање одговорности.

- Видимо да продаја не иде добрим темпом и да се суочавамо са озбиљним тешкоћама. Зато је и скупштина нашег синдиката тражила од Министарства одбране и од Надзорног одбора да се одржи хитна седница Надзорног одбора на којој ће присуствовати представници синдиката, где би се разговарало о томе у каквом се стању фабрика налази с обзиром на та нова сазнања о оствареним резултатима и која ће сигурно у наредном периоду да се још горем обиму одрази на фабрику, сматра председник самосталног синдиката

По Илићу, то је само један од показатеља, јер они не располажу другим о остварењу производње све док не буде одржана редовна седница Скупштине, али верују да ће до ње доћи што пре, јер овакво стање, како наглашава, није одрживо и није могуће да фабрика функционише у таквим условима.

Он је овом приликом подсетио да је пре две године угашена производња ловачког и спортског програма, пиштољски и карабински програм се сводио на неколико стотина јединица. Фабрика је некада од тога живела и била препознатљива на светском тржишту.

- Наши карабини су били тражени и на домаћем, и на светском тржишту али, на жалост, већ две године није било могуће доћи до наших карабина јер се не производе. Карабини су почели да се производе 1923. године, ово је преседан да руководство фабрике донесе једну такву одлуку. Да подсетим да смо на америчко тржиште пуно извозили. Према нашим сазнањима, на америчко тржиште извезли смо извезли око 50-60 милиона долара ловачког и спортског оружја. Али дошло је до прекида те сарање, тако да фабрика нема више могућности пласмана на то највеће и најзахтевније светско тржиште.

Фабрика није за (рас)продају

На новинарско питање шта очекује у 2018. години, председник Самосталног синдиката Драга Илић наговештава велики расплет.

- Очекујемо много тога да се деси у делу промене пословодне политике, у делу управљачке политике и на крају и у делу промене политике државе према нашој фабрици, а ми ћемо, наравно, тражити одговорност за све оне који су неодговорним понашањем довели фабрику у овакав положај, каже Драган Илић, и додаје да у синдикату сумњају да је циљ да се фабрика девестира како би се што лакше и што јефтиније продала, односно да би се сутра рекло да је фабрика презадужена и да једноставно у њу треба да дође инвеститор који ће је подићи и вратити у неко стање нормале.

Уочи новогодишњих празника, са заједничке седнице синдиката фабрика одбрамбене индустрије Србије јавности је упућено саопштење у којем се најављује једночасовни штрајк упозорења после Божићних празника.

- Овакву одлуку донели смо због начина на који је припремљен Закон о наоружању и војној опреми. Тим новим одредбама, које су биле тајне у односу за нас и због брзине уласка Нацрта тог закона у Владу и скупштинску процедуру, организоваћемо једносатну обуставу рада, као меру упозорења на озбиљност и да се 12.000 радника наменске индустрије неће мирити са начином на који се спрема продаја капитала државних предузећа, начином решавања питања друштвеног капитала и свега оног што је битно за фабрике и њихово функционисање и запослене у њима, каже Драган Илић.

Он такође додаје да је жеља Синдиката да фабрике сачувају за будуће генерације.

- Нећемо да будемо као наши „Камиони” преко пута, као што је ситуација у „Фијату” где се већ гасе читаве смене, где се смањује производња. Ми хоћемо одговорно руководство, које ће фабрику унапређивати, које ће и радити на подизању производње и које ће функционисати на општу добробит фабрике и радника, каже Илић.

Иначе, фабрика броји око 2.600 запослених, од тога 2.060 стално запослених док око 500 њих ради по уговору. Према наводима председника Синдиката, просечна нето плата у „Застави оружју“ износи 49.000 динара.

СИВА ЕКОНОМИЈА На губитку радници и држава, руке трљају једино послодавци

Пише: Тијана Грујић

У Српској има око 80.000 људи који су запослени на црно због чега, осим самих радника, држава годишње губи стотине милионе мараца, процене су синдиката.

Готово сваке године буде промењен неки закон који би сузбио рад на црно, али до сада ниједна институционална мера није дала значајно решење.

Синдикалне процене о броју оних који раде на црно приближне су онима којима располажу и институције.

– У Српској више од 60.000 људи ради на црно како би себи и/или својој породици обезбедили егзистенцију - рекао је раније бивши директор Завода за запошљавање РС Милко Чолаковић. Као један од основних узрока томе у целој БиХ Чолаковић види и у пасивности инспекцијских органа према сивој економији.

- Имам обичај да у шали кажем да у БиХ није све црно; економија је сива - рекао је Чолаковић.

Овлаштења

У Инспекторату РС указују на одређене законске измене како би контроле надлежних органа биле што ефикасније. Овлаштење да контролишу пријављивање радника добили су сви инспектори Инспектората РС, као и инспектори Пореске управе РС и Републичке управе за игре на срећу, а до сада је те контроле обављала само инспекција рада.

Измењена је и одредба која је послодавцу остављала могућност да у року од пет дана од дана закључења уговора о раду пријави радника.

- У пракси је то доводило до злоупотреба, где су послодавци, у тренутку контроле тврдили да је радник почео са радом пре пар дана и тек онда у остављеном року регулисали радни статус радника. Сада пријаву за регистрацију послодавац подноси најкасније један дан пре ступања запосленог на рад код послодавца, чиме се значајно смањују могућност потенцијалних манипулација – каже Душанка Макивић, портпарол Инспектората РС.

Тврди да постоје позитивни помаци када се упореде подаци за 2016. и 2017. годину. У 2016, када је контролу рада на црно обављала само инспекција рада, по основу уговора о раду контролисано је 12.500 радника затечених на раду, од чега 803 радника нису имала закључен уговор о раду и нису били пријављени на обавезне видове осигурања.

У 2017, када су са контролама закључивања уговора о раду почели и инспектори других инспекција Инспектората, контролисано је 14.219 радника, док је број радника затечених без уговора о раду мањи, односно према прелиминарним подацима за 2017, инспектори су на раду затекли 531 радника без уговора о раду.

Ангажовање радника на црно најчешће је утврђено у областима угоститељства, трговине, експлоатације и прераде дрвета, те услужним делатностима.

Идентификација

Једна од новина која је, између осталог, предвиђена као мера у сузбијању рада на црно, јесте увођење електронских идентификационих картица за раднике.

– Картице ће да олакшају рад инспекторима јер ће прегледом података који се налазе на картици моћи пратити не само тренутни статус радника, него и историју кретања радника код послодавца. На овај начин било би лакше идентификовати и појаве попут честог пријављивања и одјављивања радника код истог послодавца, што би указивало на друге потенцијалне злоупотребе - додаје Макивићева.

Из Министарства финансија РС најављено је да би правилник о изгледу електронских идентификационих картица за раднике требало да почне са применом од 1. фебруара. Након тога треба да буду израђене картице за сваког радника, што такође захтева време, па није познато када ће почети њихова примена у пракси.

Послодавци против картица

Унија удружења послодавца сматра да су електронске картице за раднике непотребне, те подсећају да су били против тога.

– Сваки радник има личну карту и матични број. Сваки је уведен у систем Пореске управе и лако се подаци могу проверити – кажу у Удружењу у којем напомињу да је њима циљ да се сузбије рад на црно, односно нелојална конкуренција.